

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ระเบียบวิธีวิจัย
2. กลุ่มเป้าหมาย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การสร้างเครื่องมือที่วิจัย
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 25 รูป/คน ประกอบด้วย

- 1) ผู้บริหาร จำนวน 5 รูป/คน แบ่งเป็น
พระภิกษุ 3 รูป
ฆราวาส 2 คน
- 2) ครูผู้สอน จำนวน 20 รูป/คน แบ่งเป็น
พระภิกษุ 12 รูป
ฆราวาส 8 คน

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดรูปแบบในการดำเนินการวิจัย

2) ศึกษาหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน คือ ทฤษฎีการจูงใจ ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำทางวิชาการ การสื่อความหมาย และทฤษฎีการเรียนรู้ การสอน การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

- 3) กำหนดกลุ่มเป้าหมาย
- 4) เขียนเค้าโครงวิจัย
- 5) สร้างเครื่องมือวิจัย
- 6) ทดลองใช้ (Tryout) และปรับปรุงแก้ไขได้เครื่องมือฉบับสมบูรณ์
- 7) เก็บรวบรวมข้อมูล
- 8) วิเคราะห์ข้อมูล,อภิปรายผล
- 9) เขียนรายงานการวิจัย,จัดทำรูปเล่ม พร้อมนำเสนอผลการวิจัย

3.2 ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยผู้วิจัยได้นำเอาหลักการและขั้นตอนตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart (อ้างถึงใน ยาใจ พงษ์บริบูรณ์, 2537) โดยดำเนินการเป็น 4 วนรอบ เจาะลึกเข้าไปแบบเกลียวสว่าน (Spiral) ซึ่งแต่ละวนรอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การวางแผน (Planning)
- 2) การลงมือปฏิบัติตามแผนที่กำหนด (Action)
- 3) การสังเกตผลที่เกิดจากการปฏิบัติการ (Observation)
- 4) การสะท้อนผลการปฏิบัติการ (Reflection)

ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาดังต่อไปนี้

- 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ
- 2) การศึกษาดูงาน
- 3) การอบรมเขียนแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 4) การนิเทศติดตามประเมินผล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์สอน

3.3 การพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน

ในการศึกษากระบวนการนิเทศภายใน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วสรุปได้กระบวนการที่จะดำเนินการพัฒนาดังนี้

- 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ
- 2) การวางแผนและกำหนดทางเลือก

- 3) การปฏิบัติการนิเทศภายใน
- 4) การประเมินผลและการรายงานผล

วงรอบที่ 1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการพัฒนาซึ่งผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายได้ร่วมกันดำเนินการดังนี้

1.1 การวางแผน (Plan)

1.1.1 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน เพื่อนำมากำหนดกิจกรรมการนิเทศ

1.1.2 ศึกษาวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

1.1.3 ศึกษาความต้องการในการพัฒนากระบวนการนิเทศ

1.1.4 ศึกษาวิเคราะห์ SWOT มากำหนดในแผนการนิเทศ

1.1.5 กำหนดผู้นิเทศ

1.1.6 กำหนดตารางเวลาของการนิเทศอย่างชัดเจน

1.1.7 กำหนดเวลาในการประชุมสะท้อนผล

1.2 การลงมือปฏิบัติตามแผน (Action)

1.2.1 ดำเนินการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focused Group Discussion) และชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดของกิจกรรมในแผน

1.2.2 ดำเนินการนิเทศตามแผนงานและตารางเวลาที่กำหนดไว้

1.2.3 ดำเนินการกำหนดเวลาในการประชุมสะท้อนผล

1.2.4 ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

1.2.5 ดำเนินการศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของครู

1.2.6 ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ SWOT มากำหนดในแผนการนิเทศ

1.3 การสังเกต (Observe)

1.3.1 กำหนดรูปแบบการกำกับติดตาม

1.3.2 วิธีการในการกำกับติดตามผล

1.3.3 การร่วมกันประเมินและสังเกต

1.3.4 ใช้วิธีการสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง

1.4 การสะท้อนผล (Reflect)

1.4.1 วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการจัดสนทนากลุ่ม Focused

Group Discussion)

1.4.2 สรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการนิเทศภายใน

1.4.3 จัดทำรายงานผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการพัฒนา

ขั้นที่ 2 การวางแผนและกำหนดทางเลือกผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายร่วมกันปฏิบัติ

ดังนี้

2.1 การวางแผน (Plan)

2.1.1 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการมาประกอบการวางแผนและกำหนดทางเลือก

2.1.2 กำหนดกรอบและความรับผิดชอบในการนิเทศภายใน

2.1.3 เชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายใน

2.1.4 ประชุมครูร่วมกันวางแผนการนิเทศภายใน

2.1.5 การศึกษาดูงาน และการจัดอบรมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.6 การสร้างเครื่องมือในการนิเทศภายใน

2.1.7 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์สอนและนำเสนอวิธีการสอนที่มี

ประสิทธิภาพของครู

2.1.8 กำหนดวิธี เกณฑ์ คัดเลือกครูดีเด่น ต้นแบบ ในการจัดการเรียน

การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 การลงมือปฏิบัติตามแผน (Action)

2.2.1 ประชุมปฏิบัติการ (Workshop) แต่งตั้งคณะกรรมการเขียนโครงการพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน กำหนดกรอบและความรับผิดชอบ ร่วมทำแผนพัฒนา โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ เป้าหมายในการพัฒนาการนิเทศภายใน

2.2.2 ศึกษานิเทศก์ขอนแก่น เขต 2 เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้กับกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการนิเทศภายใน และการสร้างเครื่องมือในการนิเทศภายใน

2.2.3 วางแผนการไปศึกษาดูงานด้านการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่โรงเรียนกัลยาณวัตร ตำบลในเมืองอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

2.2.4 วางแผนการจัดอบรมการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- 2.2.5 วางแผนให้ครูได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การสอนและนำเสนอวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ
- 2.2.6 แจกแจงเกณฑ์พิจารณาคัดเลือกครูครูดีเด่น ครูต้นแบบให้คณะครูทราบ
- 2.2.7 ร่วมกันกำหนดทางเลือกในการพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน
- 2.3 การสังเกต (Observe)
 - 2.3.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม
 - 2.3.2 การบันทึกกิจกรรม
- 2.4 การสะท้อนผล (Reflect)
 - 2.4.1 วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการจัดประชุมปฏิบัติการ (Workshop) ขึ้นการวางแผนและกำหนดทางเลือก
 - 2.4.2 สรุปข้อมูลที่ได้จากการวางแผนและกำหนดทางเลือก
 - 2.4.3 วิเคราะห์ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการในด้านความสำเร็จ
 - 2.4.4 วิเคราะห์ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการในด้านปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น
 - 2.4.3 จัดทำรายงานผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และวางแผนกำหนดทางเลือกการนิเทศภายใน

วงรอบที่ 2 การศึกษาดูงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมาย ได้ร่วมกันดำเนินการดังนี้

- 2.1 การวางแผน (Plan)
 - 2.1.1 ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศภายในตามแผนที่วางไว้
 - 2.1.2 ประสานงานกับโรงเรียนกัลยาณวัตร ในการขออนุญาตนำกลุ่มเป้าหมายเข้าศึกษาดูงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.2 การลงมือปฏิบัติตามแผน (Action)
 - 2.2.1 ศึกษาดูงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่โรงเรียนกัลยาณวัตร ตำบลโนนเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
- 2.3 การสังเกต (Observe)
 - 2.3.1 สังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.3.2 บันทึกกิจกรรมการศึกษาดูงาน
 - 2.3.3 สังเกตพฤติกรรมการศึกษาดูงานของครู

2.4 การสะท้อนผล (Reflect)

2.4.1 วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาดูงาน การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.4.2 สรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษาดูงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.4.3 วิเคราะห์ผลจากการศึกษาดูงานในด้านความสำเร็จ

2.4.4 วิเคราะห์ผลจากการศึกษาดูงานในด้านปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

2.4.5 จัดทำรายงานผลการศึกษาดูงาน

วงรอบที่ 3 การอบรมเขียนแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมาย ได้ร่วมกันดำเนินการดังนี้

3.1 การวางแผน (Plan)

3.1.1 ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศภายในตามแผนที่วางไว้

3.1.2 ประสานงานกับโรงเรียนกัลยาณวัตร ในการขอวิทยากรอบรม

การเขียนแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1.3 ครูเตรียมข้อมูลที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้และข้อซักถามต่อวิทยากร

3.2 การลงมือปฏิบัติตามแผน (Action)

3.2.1 จัดอบรมการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2.2 ครูแบ่งกลุ่มออกเป็น 8 กลุ่มสาระเพื่อฝึกเขียนแผนจัดการเรียนรู้

3.2.3 ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์สอนและนำเสนอวิธีการสอนซึ่งกัน

และกัน

3.3 การสังเกต (Observe)

3.3.1 บันทึกกิจกรรม

3.3.2 สังเกตพฤติกรรมการอบรม

3.4 การสะท้อนผล (Reflect)

3.4.1 วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการอบรมการเขียนแผน

จัดการ

เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และประสบการณ์สอนจากเพื่อนครู

3.4.2 สรุปข้อมูลที่ได้จากการอบรมการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญ และประสบการณ์สอนจากวิทยากร

3.4.3 วิเคราะห์ผลการอบรมในด้านความสำเร็จ

- 3.4.4 วิเคราะห์ผลการอบรมในด้านปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น
- 3.4.5 จัดทำรายงานผลการอบรมการเขียนแผนจัดการเรียนรู้

วงรอบที่ 4 การนิเทศภายในและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์สอนซึ่งกันและกัน การประเมินและสะท้อนผล ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายได้ร่วมกันดำเนินการดังนี้

4.1 การวางแผน (Plan)

- 4.1.1 ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการประเมินผลการนิเทศภายใน
- 4.1.2 กำหนดประเด็นการประเมินให้ครอบคลุมทุกกิจกรรม
- 4.1.3 สร้างเครื่องมือการประเมิน
- 4.1.4 ครูเตรียมข้อมูลเทคนิควิธีการสอนเพื่อที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ประสบการณ์สอนและนำเสนอวิธีการสอนซึ่งกันและกัน

4.2 การลงมือปฏิบัติตามแผน (Action)

- 4.2.1 ดำเนินการประเมินทุกกิจกรรม
- 4.2.2 ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์สอนซึ่งกันและกัน
- 4.2.3 สร้างขวัญกำลังใจโดยการมอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติและของที่

ระลึกให้กับครูทุกท่าน

4.3 การสังเกต (Observe)

- 4.3.1 ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
- 4.3.2 ใช้แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม
- 4.3.3 ใช้แบบสอบถาม
- 4.3.3 ใช้แบบบันทึกกิจกรรม

4.4 การสะท้อนผล (Reflect)

- 4.4.1 วิเคราะห์ผลการประเมินในด้านความสำเร็จ
- 4.4.2 วิเคราะห์ผลการประเมินในด้านปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น
- 4.4.3 จัดทำรายงานผลการประเมิน

ตารางที่ 3 แผนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ในวงรอบที่ 1

กระบวนการ	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา	วิธีเก็บข้อมูล	เครื่องมือ	แหล่งผู้ให้ข้อมูล	ตัวชี้วัด
1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ 1.1 การวางแผน (Plan)	1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน 2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 3. เพื่อศึกษาความต้องการในการ พัฒนาคณะครู 4. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ SWOT มากำหนดในแผนการนิเทศ	1 พ.ย.52 - 18 ม.ค.53	- การสัมภาษณ์ - การสังเกต - การจดบันทึกกิจกรรม	- แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง - แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม - แบบบันทึกกิจกรรม	- กลุ่มเป้าหมาย	
1.2 การลงมือปฏิบัติตามแผน (Action)	1. เพื่อดำเนินการปฏิบัติตาม แผนที่วางไว้โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focused Group Discussion) 2. ติดต่อวิทยากรเพื่อนำวิเคราะห์แผนปฏิบัติงานประจำปี และวิเคราะห์ SWOT Analysis 3. ติดต่อวิทยากรมาบรรยายเกี่ยวกับการนิเทศภายใน	1 พ.ย.52 - 18 ม.ค.53	- การสัมภาษณ์ - การสังเกต - การจดบันทึกกิจกรรม	- แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง - แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม - แบบบันทึกกิจกรรม	- กลุ่มเป้าหมาย	1. ได้ข้อมูลสภาพปัจจุบันปัญหาความต้องการจำเป็นในการพัฒนา 2. ได้ข้อมูลสำหรับการวางแผนเพื่อพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน
1.3 การสังเกต (Observe)	1. เพื่อกำหนดรูปแบบการกำกับติดตาม วิธีการ และการร่วมกัน ประเมินและสังเกต	1 พ.ย.52 18 ม.ค.53			- กลุ่มเป้าหมาย	3. มีแผนงานนิเทศประจำปี

ตารางที่ 3 แผนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ในวงรอบที่ 1 (ต่อ)

กระบวนการ	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา	วิธีเก็บข้อมูล	เครื่องมือ	แหล่งผู้ให้ข้อมูล	ตัวชี้วัด
1.4 การสะท้อนผล (Reflect)	1. เพื่อวิเคราะห์สังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการจัดสนทนากลุ่ม (Focused Group Discussion) 2. เพื่อสรุปผลข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการพัฒนา	1 พ.ย.52 - 18 ม.ค.53	- การสัมภาษณ์ - การสังเกต - การจดบันทึกกิจกรรม	- แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม - แบบบันทึกกิจกรรม	- กลุ่มเป้าหมาย	
2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2.1 การวางแผน(Plan)	1. เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการ 2. เพื่อให้ครูได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายใน 3. เพื่อวางแผนการไปศึกษาดูงานด้านการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่โรงเรียนกัลยาณวัตร ตำบลในเมืองอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 4. เพื่อวางแผนการจัดอบรมการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5. เพื่อสร้างสื่อการนิเทศ	1 พ.ย.52 - 18 ม.ค.53	- การสัมภาษณ์ - การสังเกต - การจดบันทึกกิจกรรม	- แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง - แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม - แบบบันทึกกิจกรรม	- กลุ่มเป้าหมาย - วิทยากร	1. มีคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน 2. มีแผนโครงการนิเทศภายใน 3. มีแผนงานในการไปศึกษาดูงาน 4. มีแผนงานในการจัดอบรมการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตารางที่ 3 แผนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ในวงรอบที่ 1 (ต่อ)

กระบวนการ	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา	วิธีเก็บข้อมูล	เครื่องมือ	แหล่งผู้ให้ข้อมูล	ตัวชี้วัด
2.2 การลงมือปฏิบัติตามแผน (Action)	1. เพื่อประชุมปฏิบัติการ (Workshop) 2. ศึกษาניתกษกั้ช่ขวชชญ สพท.ชก เขต 2 บรรยช การนเทศภยใน 3. วิเคราะห้แผนปฏิบัติ งานประจำปี และ วิเคราะห้ SWOT Analysis 4. เพื่อเขียน โครงการนเทศ ภยใน	1 พ.ช.52 - 18 ม.ค.53	- การ สัมภษณั้ - การสังเกต - การจด บันทึก กิจกรรม	- แบบสั้ภษณั้ - แบบสังเกต แบบมึส่วนร่วม	- กลุ่ม เป้าหมษ - วิชยกร	5. มึ แผนการ สร้ง เครื่องมือ นเทศ 6. มึเกณฑ์ ในการ คัดเลือก ครูดีเด่น และครู ดันแบบ
2.3 การสังเกต (Observe)	1. เพื่อกำหนดรูปแบบการ กำนกับ ดิตตาม วิธีกร และกร ร่วมกัน ประเมิน	18 ม.ค.53				
2.4 การ สะท้อนผล (Reflect)	1. เพื่อวิเคราะห์ สั้เกราะห้ ข้อมูล ที่ได้จากการประชุมเชิง ปฏิบัติกร 2. เพื่อ สรฐปข้อมูลที่ได้จาก การ ประชุมเชิงปฏิบัติกร 3. เพื่อจัดทำรายงานผล การ ประชุมเชิงปฏิบัติกร 4. วิเคราะห้ผลการประชุม เชิง ปฏิบัติกรในด้าน ความสำร้ง 5. วิเคราะห้ผลการประชุม เชิง ปฏิบัติกรในด้านปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น	1 พ.ช.52 - 18 ม.ค.53	- การ สัมภษณั้ - การสังเกต - การจด บันทึก กิจกรรม	- แบบสั้ภษณั้ - แบบสังเกต - แบบบันทึก กิจกรรม	- กลุ่ม เป้าหมษ - วิชยกร	

ตารางที่ 4 แผนการศึกษาดูงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใน
วงรอบที่ 2

กระบวนการ	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา	วิธีเก็บข้อมูล	เครื่องมือ	แหล่งผู้ให้ข้อมูล	ตัวชี้วัด
3. การศึกษาดูงาน 3.1 การวางแผน (Plan)	1. เพื่อประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศภายในตามแผนที่วางไว้ 2. เพื่อประสานงานกับโรงเรียนกัลยาณวัตร ในการขออนุญาตนำกลุ่มเป้าหมายเข้าศึกษาดูงาน	20 พ.ย.52 - 31 ม.ค.53	- การสัมภาษณ์ - การสังเกต	- แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง - แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม - แบบบันทึกกิจกรรม	- กลุ่มเป้าหมาย - วิทยากร	
3.2 การลงมือปฏิบัติตามแผน (Action)	1. เพื่อดำเนินการนิเทศภายในตามแผนที่วางไว้ 2. เพื่อนำกลุ่มเป้าหมายเข้าศึกษาดูงานที่โรงเรียนกัลยาณวัตร	20 พ.ย.52 - 31 ม.ค.53	- การสัมภาษณ์ - การสังเกต	- แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง - แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม - แบบบันทึกกิจกรรม	- กลุ่มเป้าหมาย - วิทยากร	1. มีข้อมูลจากการศึกษาดูงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3.3 การสังเกต (Observe)	1. เพื่อกำหนดรูปแบบการกำกับติดตาม วิธีการ และการร่วมกันประเมินและสังเกต	20 พ.ย.52 - 31 ม.ค.53	- การสังเกต	- แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม	- กลุ่มเป้าหมาย - วิทยากร	สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. ครูมีความรู้
3.4 การสะท้อนผล (Reflect)	1. เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาดูงาน 2. เพื่อสรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษาดูงาน 3. เพื่อจัดทำรายงานผลการปฏิบัติการนิเทศภายใน 4. วิเคราะห์ผลการศึกษาดูงานในด้านความสำเร็จ 5. วิเคราะห์ผลการการศึกษาดูงานในด้านปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น	20 พ.ย.52 - 31 ม.ค.53	- การสัมภาษณ์ - การสังเกต - การจดบันทึกกิจกรรม	- แบบสัมภาษณ์ - แบบสังเกต - แบบบันทึกกิจกรรม	- กลุ่มเป้าหมาย - วิทยากร	ความเข้าใจและสามารถจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เข้าใจ จูงใจนักเรียน

ตารางที่ 5 การอบรมเขียนแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวงรอบที่ 3

กระบวนการ	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา	วิธีเก็บข้อมูล	เครื่องมือ	แหล่งผู้ให้ข้อมูล	ตัวชี้วัด
3. การอบรมเขียนแผนจัดการเรียนรู้ 3.1 การวางแผน (Plan)	1. เพื่อประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศภายในตามแผนที่วางไว้ 2. เพื่อประสานงานกับโรงเรียนกัลยาณวัตร ในการขอวิทยากรมาอบรมเขียนแผนจัดการเรียนรู้	1 ม.ค. - 10 มี.ค.53	- การสัมภาษณ์ - การสังเกต	- แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง - แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม - แบบบันทึกกิจกรรม	- กลุ่มเป้าหมาย - วิทยากร	1. มีข้อมูลซึ่งเป็นเทคนิควิธีการที่ใหม่ใช้ในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ 2. ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์สอนกับวิทยากร
3.2 การลงมือปฏิบัติตามแผน (Action)	1. เพื่อดำเนินการนิเทศภายในตามแผนที่วางไว้ 2. เพื่อนำกลุ่มเป้าหมายเข้ารับการอบรมเขียนแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1 ม.ค. - 10 มี.ค.53	- การสัมภาษณ์ - การสังเกต	- แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง - แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม - แบบบันทึกกิจกรรม	- กลุ่มเป้าหมาย - วิทยากร	
3.3 การสังเกต (Observe)	1. เพื่อสังเกตพฤติกรรมในการอบรม	1 ม.ค. - 10 มี.ค.53	- การสังเกต	- แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม	- กลุ่มเป้าหมาย - วิทยากร	
3.4 การสะท้อนผล (Reflect)	1. เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการอบรมเขียนแผนจัดการเรียนรู้ 2. เพื่อสรุปข้อมูลที่ได้จากอบรมเขียนแผนจัดการเรียนรู้ 3.วิเคราะห์ผลจากการอบรมเขียนแผนในด้านความสำเร็จ 4. วิเคราะห์ผลจากการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ในด้านปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น 5. เพื่อจัดทำรายงานผลการอบรมเขียนแผนจัดการเรียนรู้	1 ม.ค. - 10 มี.ค.53	- การสัมภาษณ์ - การสังเกต - การจดบันทึกกิจกรรม	- แบบสัมภาษณ์ - แบบสังเกต - แบบบันทึกกิจกรรม	- กลุ่มเป้าหมาย - วิทยากร	

ตารางที่ 6 การนิเทศภายในและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์สอน ในวงรอบที่ 4

กระบวนการ	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา	วิธีเก็บข้อมูล	เครื่องมือ	แหล่งผู้ให้ข้อมูล	ตัวชี้วัด
4. การนิเทศติดตามประเมินผลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์สอน 4.1 การวางแผน(Plan)	1. เพื่อประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการประเมินผล การนิเทศภายใน 2. เพื่อกำหนดประเด็นการประเมินให้ครอบคลุมทุกกิจกรรม 3. เพื่อสร้างเครื่องมือการประเมิน	10-31 มี.ค.53			- กลุ่มเป้าหมาย - วิทยากร	1. ได้ข้อสรุปในการ
4.2 การลงมือปฏิบัติตามแผน (Action)	1. เพื่อดำเนินการประเมินทุกกิจกรรม	10-31 มี.ค.53	- การสัมภาษณ์ - การสังเกต - การจดบันทึกกิจกรรม	- แบบสัมภาษณ์ - แบบสังเกต - แบบบันทึกกิจกรรม	- กลุ่มเป้าหมาย - วิทยากร	ดำเนินการพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการ
4.3 การสังเกต (Observe)	1. เพื่อสังเกตการมีส่วนร่วมในการประเมินผลของครู	10-31 มี.ค.53	- การสัมภาษณ์ - การสังเกต	- แบบสัมภาษณ์ - แบบสังเกต - แบบบันทึกกิจกรรม	- กลุ่มเป้าหมาย - วิทยากร	เรียนของนักเรียนสูงขึ้น 3. มีคู่มือการนิเทศ
4.4 การสะท้อนผล(Reflect)	1. เพื่อวิเคราะห์ผลการประเมินในด้านความสำเร็จ 2. เพื่อวิเคราะห์ผลการประเมินในด้านปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น 3. เพื่อจัดทำรายงานผลการประเมิน	10-31 มี.ค.53	- การจดบันทึกกิจกรรม - การสัมภาษณ์ - การสังเกต - การจดบันทึกกิจกรรม	- แบบสัมภาษณ์ - แบบสังเกต - แบบบันทึกกิจกรรม	- กลุ่มเป้าหมาย - วิทยากร	ภายใน 4. มีกระบวนการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพ 5. มีโครงการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ประเภทเครื่องมือ มี 4 ประเภท ได้แก่

- 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการนิเทศภายใน จากกลุ่มเป้าหมาย

ตอนที่ 2 ใช้เก็บข้อมูลหลังเสร็จสิ้นการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายใน และการศึกษาคูงานที่โรงเรียนกัลยาณวัตร

- ตอนที่ 3 ใช้เก็บข้อมูลเมื่อเสร็จสิ้นการพัฒนากระบวนการทุกกิจกรรม

เพื่อประเมินผลการดำเนินงานการนิเทศภายใน

- 2) แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม ใช้สังเกตพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย

3) แบบบันทึกกิจกรรม ใช้สำหรับบันทึกเหตุการณ์ประจำวันที่เกิดจากการปฏิบัติงานการนิเทศภายใน โดยผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมาย

4) แบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย เกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการพัฒนากระบวนการทุกกิจกรรม

5. การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

การวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยมีวิธีสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ดังนี้

5.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม และแบบบันทึกกิจกรรม มีวิธีการสร้างตามขั้นตอนดังนี้ (ยูทธ์ ไกยวรรณ, 2552)

- 1) ศึกษาเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง

- 2) กำหนดกรอบขอบข่ายในการสัมภาษณ์การพัฒนาระบบการนิเทศภายใน

- 3) สร้างแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

4) นำแบบสัมภาษณ์ที่เรียบร้อยแล้วตามข้อเสนอของอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รูปแบบของการวิจัย (Format) ความถูกต้องของภาษา (Wording)

5) นำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ปรับปรุงแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้กับโรงเรียนวัดหนองแวง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 3 ชุด

6) ปรับปรุงแก้ไขหลังทดลองใช้ให้เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์นำไปเก็บข้อมูลต่อไป

5.2 แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยใช้สังเกตการปฏิบัติงานการนิเทศภายในและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนแบบสังเกตแบบมีส่วนร่วมมีวิธีการสร้าง ดังนี้ (ยูทธ์ ไกยวรรณ, 2552)

- 1) ศึกษาเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการสังเกตการณ์ปฏิบัติการสอน
- 2) กำหนดกรอบขอบข่ายในการสังเกตการณ์พัฒนาระบบการนิเทศภายใน
- 3) สร้างแบบสังเกตฉบับร่างไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
- 4) นำแบบสังเกตที่เรียบร้อยแล้วตามข้อเสนอของอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รูปแบบของเครื่องมือการวิจัย (Format) ความถูกต้องของภาษา (Wording)

- 5) ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

5.3 แบบบันทึกกิจกรรม ประเภท การประชุม แบบบันทึกประจำวัน มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้ (ยูทธ์ ไกยวรรณ, 2552)

- 1) ศึกษาเอกสาร ที่เกี่ยวข้องและกำหนดกรอบในการบันทึกกิจกรรม
- 2) สร้างแบบบันทึกกิจกรรมไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
- 3) นำแบบบันทึกกิจกรรมที่เรียบร้อยแล้วตามข้อเสนอของอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รูปแบบของเครื่องมือการวิจัย (Format) ความถูกต้องของภาษา (Wording)

- 4) ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

5.4 แบบสอบถาม

- 1) ศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญอีก 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องด้านภาษา (Wording) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - objective Congruence, I.O.C) = 0.95

4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนวัดหนองแวง อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 ชุด เพื่อนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient : α) = 0.89

- 5) จัดพิมพ์แบบสอบถาม เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนประภัสสรวินทยา วัตถุประสงค์วิทยา วัตถุประสงค์ จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ผู้วิจัยใช้เทคนิคในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสังเกต การบันทึกกิจกรรม เช่นการประชุม การศึกษาดูงาน การอบรม และแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

6.1 ขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนประภัสสรวินทยา วัตถุประสงค์วิทยา จังหวัดขอนแก่น เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

6.2 นำเครื่องมือวิจัยที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2552 - เดือนมีนาคม 2553 ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

กิจกรรม	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ผู้ให้ข้อมูล	ระยะเวลา
วงรอบที่ 1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ	- การสัมภาษณ์ - การสังเกต - การจดบันทึกกิจกรรม	- กลุ่มเป้าหมาย - วิทยากร	1 พ.ย. 52 - 18 ม.ค. 53
วงรอบที่ 2 การศึกษาดูงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	- การสัมภาษณ์ - การสังเกต - การจดบันทึกกิจกรรม	- วิทยากร - กลุ่มเป้าหมาย	20 พ.ย.52 - 31 ม.ค.53
วงรอบที่ 3 การอบรมเขียนแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	- การสัมภาษณ์ - การสังเกต - การจดบันทึกกิจกรรม	- วิทยากรจากโรงเรียนกัลยาณวัตร - กลุ่มเป้าหมาย	1 ม.ค. - 10 มี.ค.53
วงรอบที่ 4 การนิเทศภายใน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์สอน	- การสัมภาษณ์ - การสังเกต - การจดบันทึกกิจกรรม	- กลุ่มเป้าหมาย	10 - 31 มี.ค. 53

7. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 การจัดกระทำข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรม และแบบบันทึกกิจกรรมมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และจัดกลุ่มของข้อมูลตามกรอบการวิจัย เพื่อง่ายต่อการจัดเก็บการตีบค้น และเป็นการตรวจสอบความเพียงพอและตรงตามข้อมูล เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงเรียบเรียงในเชิงพรรณนาได้

7.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1) ข้อมูลเชิงคุณภาพ ประเภทแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม และแบบบันทึกกิจกรรม ดำเนินการ ดังนี้

(1) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) คือด้านข้อมูล ด้านผู้วิจัย ด้านทฤษฎี และด้านวิธีรวบรวมข้อมูล

(2) จากนั้นนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ และใช้วิธีการวิเคราะห์แบบพรรณนา

(Descriptive Analysis)

2) ข้อมูลเชิงปริมาณ ประเภทแบบสอบถาม

(1) หาค่าเฉลี่ย (μ)

(2) หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

7.3 การแปลผล

ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมจากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) เมื่อผ่านการวิเคราะห์แล้ว ได้นำมาแปลผลโดยใช้เกณฑ์คะแนนของ Likert (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2543) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด